

**POLSKA
RZECZPOSPOLITA
LUDOWA**

**URZĄD
PATENTOWY
PRL**

O P I S P A T E N T O W Y P A T E N T U T Y M C Z A S O W E G O

82992

Patent tymczasowy dodatkowy
do patentu _____

Zgłoszono: 17.11.1971 (P. 151615)

Pierwszeństwo: _____

Zgłoszenie ogłoszono: 30.05.1973

Opis patentowy opublikowano: 30.03.1976

MKP B23b 31/30

Int. Cl.² B23B 31/30

CZYTELNIA

Urzędu Patentowego
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Twórcy wynalazku: Mieczysław Szupiluk, Lech Kosowski, Eugeniusz Pająk

**Uprawniony z patentu tymczasowego: Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki i Organizacji
Produkcji Maszyn Górniczych „ORTEM”, Katowice (Polska)**

Powietrzny uchwyt tokarski do mocowania tulei

Przedmiotem wynalazku jest powietrzny uchwyt tokarski do mocowania tulei, zwłaszcza przeciętych wzdłuż tworzącej, w operacji toczenia otworu i powierzchni czołowych.

Stosowane obecnie do tego celu uchwyty specjalne posiadają symetrycznie rozmieszczone względem osi wrzeciona, podstawkę stałą oraz promieniowo przesuwą szczękę ruchową. Powierzchnie dociskowe elementów mocujących wykonane są w kształcie wycinków walca o promieniu w przybliżeniu równym zewnętrznemu promieniowi mocowanej tulei, która zabezpiecza ją przed zmianą średnicy pod wpływem działania siły mocującej. Wadą tych uchwytów jest to, że mocowanie dokonywane jest ręcznie, co zajmuje znaczną ilość czasu i wymaga dużego wysiłku od robotnika obsługującego tokarkę, a ponadto uderowe obciążenie występujące przy skrawaniu przeciętej tulei powodują luzowanie zacisku elementów mocujących co niekorzystnie wpływa na proces skrawania.

Celem wynalazku jest usunięcie powyższych niedogodności, a zadaniem technicznym, opracowanie konstrukcji uchwytu, zapewniającego stały elastyczny docisk elementów mocujących oraz wyposażonego w zmechanizowany sposób mocowania.

Zadanie to zostało rozwiązane dzięki zastosowaniu w uchwycie stałej podstawki pryzmowej zaopatrzonej w płytkę oporową o grubości odpowiadającej szerokości szczeliny mocowanej tulei, przeciętej oraz przesuwnej szczęki dociskowej zabudowanej w płycie przedniej korpusu. Płyta oporowa zabezpiecza tuleję obrabianą przed zmianą średnicy pod wpływem działania siły mocującej. Przesuwna szczeka dociskowa zaopatrzona jest w samonastawny docisk pryzmowy, który przy mocowaniu ustawia się wg powierzchni mocowanej tulei, której położenie ustalone jest przez stałą podstawkę pryzmową. Podstawka pryzmowa oraz przesuwana szczeka dociskowa rozmieszczone są symetrycznie względem osi obrotu uchwytu.

Zaletą uchwytu według wynalazku jest skrócenie czasu mocowania, zapewnienie stałego docisku elementów mocujących, przez co utrzymane są jednakowe warunki skrawania oraz eliminacja wysiłku robotnika obsługującego tokarkę.

Przedmiot wynalazku jest przedstawiony w przykładzie wykonania na rysunku, na którym fig. 1 przedstawia widok z przodu, a fig. 2 przekrój poprzeczny uchwytu.

Jak uwidoczniło na rysunku do korpusu uchwytu 1 umieszczonego na wrzecionie tokarki, przymocowany jest na stałe wspornik 2, na którym umieszczona jest podstawka pryzmowa 3 zaopatrzona w płytkę oporową 4. W płycie przedniej korpusu 1 zabudowana jest przesuwne szczęką dociskową 5 wyposażoną w samonastawny docisk pryzmowy 6. Szczęką dociskową 5 przy pomocy kamienia ślizgowego 7 połączona jest z dwuramienną dźwignią kątową 8. Drugie ramię dźwigni 8 poprzez kamień ślizgowy 9 łączy się z tuleją przesuwą 10. Związana przy pomocy śruby 11 z ciągnem siłownika powietrznego nie uwidocznionego na rysunku. Przy mocowaniu, tuleję przeciętą umieszcza się na podstawie pryzmowej 3 w ten sposób, że płytkę oporową 4 znajduje się w szczelinie tulei. Następnie szczęką przesuwą 5 dociska mocowaną tuleję poprzez samonastawny docisk pryzmowy 6, który ma możliwość ustawienia się według powierzchni oporowej tulei.

Zastrzeżenie patentowe

Powietrzny uchwyt tokarski do mocowania tulei przeciętych, dostosowany do zamocowania na przedniej części wrzeciona tokarki, połączony przy pomocy cięgna z siłownikiem powietrznym umieszczonym na tylnej części wrzeciona, z n a m i e n n y t y m, że wyposażony jest w stałą podstawkę pryzmową (3), zaopatrzoną w płytkę oporową (4), oraz w przesuwą szczęką dociskową (5) zaopatrzoną w samonastawny docisk pryzmowy (6), przy czym podstawka pryzmowa (3) i szczęką dociskową (5) rozmieszczone są symetrycznie względem osi obrotu uchwytu.

